

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/396/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2195899851
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2195899851.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

F. súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej, v právnej veci navrhovateľa: A. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., O. XX, zastúpený advokátom: JUDr. Róbert Spál, AK so sídlom Paulínska 24, 917 01 Trnava, proti odporcovi: Lesy Slovenskej republiky, š.p., Odštepny závod Smolenice, Trnavská 122, 919 04 Smolenice, IČO: 36 038 351, zastúpeného advokátom: JUDr. Dušan Paulík, AK so sídlom Kukučínova 18, 974 01 Banská Bystrica, o vydanie nehnuteľnosti a iné, o odvolaní účastníkov proti rozsudku Okresného súdu Trnava, zo dňa 13. februára 2013, č. k. 15C/71/1995-535, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie a v napadnutej zamietajúcej časti p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť vypratáť predmetnú nehnuteľnosť vedenú na liste vlastníctva číslo XXXX na Správe katastra Hlohovec ako parcela registra E číslo XXXX/X- orná pôda vo výmere 22 756 m², vyznačená v geometrickom pláne Ing. E. F., číslo 15C/71/95-101 zo dňa 11.01.1997, úradne overenom Okresným úradom v Trnave, odbor katastrálny dňa 03.02.1997, pod číslom 8/97 ako parcela číslo XXXX/X- les vo výmere 22 895 m² do 3 dní, keď Geometrický plán Ing. E. F. číslo 15C/71/95-101 zo dňa 11.01.1997, úradne overený Okresným úradom v Trnave, odbor katastrálny dňa 03.02.1997, pod číslom 8/97 je súčasťou tohto rozsudku a vo zvyšnej časti súd návrh zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 123, § 126 ods. 1, § 131 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 2 písm. c), § 6 ods. 1 písm. p), § 13 ods. 1 písm. p), § 15 ods. 1,2,3,4,5,6 zák. č. 229/91 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku, § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe vykonaného dokazovania mal za to, že žalobný návrh ktorým sa navrhovateľ domáhal vypratania nehnuteľnosti p. č. XXXX/X bol podaný dôvodne. Súd mal za preukázané, že navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti a to titulom dedičského rozhodnutia a odporca nepreukázal, že by mal právo na užívanie nehnuteľností, právo na zasahovanie do vlastníctva navrhovateľa. Odporca počas konania ani nespochybňoval vlastnícke právo navrhovateľa k predmetnej nehnuteľnosti, uviedol len, že tieto nie je možné vydať pre nedostatočnú identifikáciu parcely. Nakoľko teda navrhovateľ preukázal v tomto konaní vlastnícke právo k nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX a teda za daného stavu má právo domáhať sa ochrany vlastníckeho práva, keďže odporca užíva nehnuteľnosť bez právneho dôvodu a odmieta mu ju vydať, rozhodol súd tak, ako je uvedené v prvom výroku tohto rozhodnutia. Súd nemohol posudzovať návrh navrhovateľa na začatie konania podľa ustanovení zákona č. 229/91 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku, nakoľko navrhovateľ nespĺnil základnú podmienku tohto zákona, neuplatnil svoje právo na vydanie nehnuteľnosti

u povinnej osoby v lehote do 31.12.1992 a jeho právo zaniklo. Právo si uplatnila jeho matka v zákonnej lehote, avšak táto sa nestala vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti v dedičskom konaní a ani nebola navrhovateľkou v tomto súdnom konaní. Skutočnosť, že navrhovateľ sa zúčastnil niektorých rokovaní o vydaní nehnuteľnosti so svojou matkou, ako to vyplýva zo zápisnice o prejednaní nárokov M. H., nie je dôkazom toho, že si navrhovateľ uplatnil nárok spolu so svojou matkou. Sám navrhovateľ uviedol, že nevedel, že matka sa nestane vlastníčkou nehnuteľností v dedičskom konaní a že vlastníkom sa stane on sám. Navrhovateľ požiadal o vydanie nehnuteľností až 5.10.1994, teda v čase keď jeho právo už zaniklo. Keďže vlastníctvo nikdy neprešlo na povinnú osobu, ktorou je odporca a odporca užíval predmetnú nehnuteľnosť bez právneho dôvodu, navrhovateľ je právom chránený ako vlastník nehnuteľnosti pred neoprávneným užívaním nehnuteľnosti, preto súd jeho návrhu na vydanie nehnuteľnosti vyhovel podľa ustanovenia § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľovi súd v časti vydania nehnuteľnosti vyhovel, teda rozhodnutie súdu je také, ako by bolo keby navrhovateľ preukázal nároky podľa ustanovení zákona č. 299/91 Zb. Z týchto dôvodov (neuplatnenie práva v zákonnej lehote u povinnej osoby) súd taktiež nemohol posudzovať nároky navrhovateľa na náhradu za porasty, ktoré boli na nehnuteľnosti v čase prevzatia a v čase vydania. Aj v prípade, že by navrhovateľ preukázal, že je oprávnenou osobou podľa ustanovení zákona 229/91 Zb., nevznikol by mu nárok na náhradu za trvalý porast, ktorý na pozemku bol v čase jeho prevzatia odporcom alebo jeho predchodcami, nakoľko vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že na predmetnej parcele sa pôvodne nenachádzali trvalé porasty, nakoľko išlo o ornú pôdu a v čase vydania je na nehnuteľnosti lesný porast. Navrhovateľ žiadal vydať predmetnú parcelu, nepožiadaval o vydanie náhradnej parcely, preto podľa §-u 15 ods. 4 zákona č. 229/91 Zb. mu mohla byť vydaná a podľa §-u 15 ods. 6 nemal by povinnosť zaplatiť náhradu za lesný porast. Odporcovi by ani podľa zákona č. 229/91 Zb. nevznikla povinnosť odstrániť porast. Súd sa nestotožnil so žiadosťou navrhovateľa, podľa ktorého je potrebné do vydávaného pozemku zahrnúť aj časť, na ktorej sa nachádzajú pozostatky viniča a ani s tvrdeniami, že parcela č. XXXX/XX je nesprávne zakreslená. Dokazovaním bolo zistené, že vo vlastníctve právneho predchodcu - starého otca navrhovateľa, E. H. boli aj okolité parcely, pričom parcela XXXX/X bola zlúčená s parcelou č. XXXX/X a nanovo prerozdelená na parcelu č. XXXX/X, XXXX/X a XXXX/XX, vo vlastníctve menovaného však zostala z dôvodu predaja len parcela XXXX/X. Práve na parcele č. XXXX/X sa pestoval vinič, pričom tento pozemok bol aj pred rozhodnutím o zalesnení vedený ako vinica na rozdiel od parcely č. XXXX/X, ktorá bola vedená ako orná pôda. Ako už bolo uvedené, právny predchodca - starý otec navrhovateľa, bol vlastníkom okolitých parciel, na ktorých bol vinič, tak ako si to pamätá aj navrhovateľ, tento však tieto pozemky predal a predmetom dedenia sa stala len parcela č. XXXX/X na LV č. XXXX. Navrhovateľ uviedol, že ako dieťa videl predmetné parcely, ale podľa všetkých okolností zistených aj výsluchom svedkov, išlo o viaceré parcely, ktoré boli pôvodne vo vlastníctve právneho predchodcu navrhovateľa a ktoré predal. Matka navrhovateľa uviedla, že navrhovateľ mal dva roky, keď sa vysádzal vinohrad, preto navrhovateľ si nemohol pamätať, na ktorej parcele bol vysádzaný vinohrad a ktorá parcela je parcela č. XXXX/X. To, že navrhovateľ a jeho matka si nepamätali, že ich právny predchodca bol vlastníkom parcely č. XXXX/X, svedčí aj skutočnosť, že táto parcela nebola predmetom dedičského konania po E. H. sp. zn. D 1345/79, ani v konaní sp. zn. D 2433/89, kde sa prejednával dodatočne zistený majetok poručiťľa, ani v konaní sp. zn. 6D 1987/91, na ktoré dala podnet matka navrhovateľa a v ktorom sa prejednával novoobjavený majetok po E. H. staršom a až v konaní sp.zn. 8D 1232/93 matka navrhovateľa uviedla aj LV č. XXXX ako novoobjavený majetok po poručiťľovi. Z tohto dôvodu sú výpovede navrhovateľa, že vie, o ktorú parcelu sa jedná, nedôveryhodné. V konaní sp. zn. 4C/100/62, kde sa konalo o nájomnom za prenájom nehnuteľností - parciel č. XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X uvedených v návrhu na začatie konania, bolo zistené, že v nájomnej zmluve zo dňa 22.4.1956 uzatvorenej medzi E. H. a J. L. nebola uvedená žiadna parcela, v konaní nebola urobená identifikácia parciel a je pravdepodobné, že sa konalo o nájme a užívaní iných parciel odporkyňou v tom konaní p. L., než boli uvedené v návrhu na začatie konania a o ktorých sa viedlo celé konanie (konanie bolo zastavené pre späťvzatie návrhu na začatie konania právnymi nástupcami navrhovateľa). Z tohto omylu potom vzišla ďalšia mylná informácia, že s týmito parcelami vstúpila p. L. do družstva. Súd má za to, že aj s ohľadom na uvedené vznikol problém s identifikáciou parcely, ktorá je predmetom tohto konania. A z tohto omylu vychádzal aj súd v prejednáwanej veci pri prvej ohliadke pozemku, keď ohliadaný pozemok bol identifikovaný len samotným navrhovateľom, ktorý však identifikoval parcelu č. 4405/20 a aj znalec Hronec ohliadal parcelu č. XXXX/XX, čo je lesný priesek, ktorý nie je vo vlastníctve odporcu. Neskôr sám navrhovateľ spochybnil svoju výpoveď, keď alternatívne žiadal vydať parcelu č. XXXX/XX alebo XXXX/X, z čoho vyplýva, že sám si nebol istý o ktorú parcelu ide. Súd teda vychádzal zo znaleckých posudkov znalcov Ing. Jozefa Končiera a Ing. Romana Wágnera, keďže ide o určenie parcely v teréne, k čomu je potrebné mať odborné znalosti a technické vybavenie, ktorými súd ani navrhovateľ nedisponuje. Súd po vykonanom dokazovaní dospel

k záveru, že návrh navrhovateľa vo zvyšnej časti, ktorým sa domáhal zaplatiť 680.422,-Sk za zničený vinič a to s 3 % úrokom od 01.08.1992 a odstránenia sladkých zemiakov a náletového porastu z jeho pozemku nie je dôvodný. Súd mal za preukázané, že vinič sa nachádzal v mieste lesného prieseku t.j. na parcele č. XXXX/XX a nie na parcele č. XXXX/X, ktorá je vo vlastníctve navrhovateľa a je predmetom tohto konania. Navrhovateľ, ktorého zaťažuje dôkazné bremeno, nepreukázal skutočnosti, na základe ktorých by súd mohol uzavrieť, že bol vlastníkom nehnuteľnosti, na ktorej sa pestoval vinohrad a odstránením ktorého mu vznikla škoda. Tento sa podľa všetkého, tak ako už bolo konštatované súdom, nachádzal na inej parcele a teda navrhovateľ nie je legitimovaným subjektom na uplatnenie nároku na náhradu škody a preto súd rozhodol ohľadne tejto časti návrhu v jeho neprospech. Rovnako ako nedôvodný zamietol súd návrh v časti, ktorou sa navrhovateľ domáhal odstránenia sladkých zemiakov a náletového porastu, nakoľko nepreukázal, že by sa tieto na jeho pozemku nachádzali. Ako aj sám navrhovateľ uviedol na pojednávaní konanom dňa 09.03.2010, zemiaky a porast by sa mali nachádzať v mieste lesného prieseku t.j. na parcele č. XXXX/XX. Taktiež znalec jednoznačne určil predmetnú parcelu v teréne, pričom sa jedná o pozemok s lesným porastom, ako už bolo uvedené a nie s náletom ani sladkými zemiakmi. Skutočnosť, že na predmetnej parcele sa nachádza súvislý lesný porast bola zistená aj ohliadkou nehnuteľnosti súdom za prítomnosti všetkých účastníkov konania a ich právnych zástupcov dňa 28.10.2011.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa konkrétne v zamietajúcej časti podal v zákonom určenej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie obsahuje nesprávne skutkové zistenia a právne závery, ku ktorým súd dospel po nedostatočnom zhodnotení navrhnutých a predložených dôkazov. Uviedol, že starý otec navrhovateľa kúpno-predajnou zmluvou nadobudol pozemky parc. č. XXXX/XX, XXXX/X a XXXX/X a časť z týchto pozemkov následne odpredal. Z predložených listín ako aj zo svedeckých výpovedí niektorých svedkov vyplýva, že na parc. č. XXXX/X a XXXX/X došlo od roku 1948 k vysadeniu 11.000 koreňov viniča na ploche cca 240 x 64 m. Na základe nájomnej zmluvy uzatvorenej dňa 22.04.1956 medzi E. H. a J. L., prevzala J. L. používania vinice vo výmere 1,32 ha a role vo výmere 0,96 ha. Z oznámenia MS NV v Hlohovci vyplýva, že p. L. uvedené pozemky užívala až do vstupu do JRD v roku 1960. Účinnosťou zák. č. 71/1977 Zb. o lesoch užíval predmetné nehnuteľnosti odporca. Súd v napadnutom rozhodnutí na str. 10 až 11 uvádza, že v predmetnej nájomnej zmluve zo dňa 22.04.1956 nebola uvedená žiadna parcela, pritom nájomná zmluva, ktorá je obsahom súdneho spisu č. 4C100/62 evidentne v 3. a 4. riadku uvádza predmetné parcely č. XXXX/XX, XXXX/X a XXXX/X je teda nanajvýš zrejmé a v protiklade s tvrdením súdu, že týmito pozemkami vstúpila p. L. do JRD. Ďalej uviedol, že ako vyplýva zo zápisnice spísanej na MS NV v Hlohovci zo dňa 07.11.1961 pri príležitosti schválenia vydelimitovaných plôch pripadajúcich na zalesnenie v roku 1962, časť parc. č. XXXX/XX mala povahu ornej pôdy a časť vinice, parc. č. XXXX/X mala povahu vinice a parc. č. XXXX/X mala povahu ornej pôdy. Rozhodnutím OMV v Trnave zo dňa 07.11.1961 sa povolila premena kultúry a vyčlenenie týchto parciel z poľnohospodárskeho do lesného pôdneho fondu. Na základe uvedeného tak vo vlastníctve starého otca navrhovateľa bola nielen prac. č. XXXX/X ale aj okolité prac. č. XXXX/X a XXXX/XX, pričom k ich prevodu na tretiu osobu nedošlo. Ako právny nástupca je teda navrhovateľ legitimovaný požadovať náhradu škody v súvislosti s odstránením viníc nachádzajúcich sa na predmetných pozemkoch. Je toho názoru, že žiadosť o zaplatenie odškodného vo výške 680.422,- Sk spolu s príslušenstvom je dôvodná. Súd prvého stupňa nesprávne uzavrel, že navrhovateľ v tejto súvislosti nesplnil základnú podmienku zák. č. 229/91 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku, nakoľko neuplatnil svoje právo na vydanie nehnuteľnosti u povinnej osoby v lehote do 31.12.1992 a jeho právo tým zaniklo. Navrhovateľ si svoje právo v zmysle ust. § 13 ods. 1 zák. č. 229/1991 Zb. uplatnil na základe splnomocnenia prostredníctvom svojej matky H. H. v rámci rokovaní so Západoslovenskými lesmi, š. p. o nárokoch na prinavrátene užívacieho práva k nehnuteľnosti. Preto nemôže obstať záver prvostupňového súdu, že nie je preukázané, že by si navrhovateľ uplatnil právo spoločne so svojou matkou. Na základe uvedeného navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil a vec vrátil na rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ako prílohu odvolania boli navrhovateľom predložené: kúpno-predajná zmluva zo dňa 14.02.1941, podanie E. H. zo dňa 01.11.1948 nazvané ako Hlásenie novovysadenie vinice v roku 1948 kat. úz. P. a Potvrdenie zo dňa 09.12.1992, ktorým sa splnomocňuje H. H. k rokovaniu so Štátnymi lesmi na vrátenie majetku.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa vo vyhovujúcej časti podal v zákonom určenej lehote odvolanie odporca z dôvodov, že rozsudok súdu prvého stupňa je nesprávny, nakoľko konanie pred súdom prvého stupňa má vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odporca uviedol, že navrhovateľ v priebehu súdneho konania pred súdom prvého stupňa niekoľko krát zmenil svoj návrh na začatie

konania a naposledy na pojednávaní uskutočnenom 13.02.2013 súd pripustil zmenu petitu návrhu tak, že odporca je povinný vydať navrhovateľovi nehnuteľnosť XXXX/X - roľa vo výmere 22.756 m² a zaplatiť navrhovateľovi 680.422,- Sk za zničený vinič s 3 % úrokom od 01.08.1992, a odporca je povinný odstrániť z parc. č. XXXX/X sladké zemiaky a náletový porast. Napriek k vyššie uvedenému pripusteniu zmeny návrhu súd prvého stupňa rozsudkom rozhodol tak, že uložil odporcovi predmetnú nehnuteľnosť nie vydať ale vypratať. Súd prvého stupňa tak podľa názoru odporcu rozhodol nad rámec návrhu navrhovateľa resp. v rozpore s návrhom navrhovateľa t.j. rozhodol inak, ako to navrhovateľ navrhoval. Rozsudok súdu prvého stupňa okrem vyššie uvedenej procesnej vady má aj ďalšiu nesprávnosť a to hmotno-právnu nesprávnosť. Vypratať nehnuteľnosť totiž znamená povinnosť povinnej osoby odstrániť z nehnuteľnosti akékoľvek osoby aj ich hnutelné veci, čo je napr. zrejmé z inštitútu spôsobu vykonania exekúcie vypratáním nehnuteľnosti podľa ust. § 181 a nasledujúce zák. č. 233/1995 Z.z.. Na základe uvedeného preto navrhujú, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že odporca je povinný vydať predmetnú špecifikovanú nehnuteľnosť.

K odvolaniu navrhovateľa zaslal písomné vyjadrenie odporca, v ktorom uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa v časti napadnutej navrhovateľom je vecne správny a súd prvého stupňa zistil náležité skutkový stav, vec správne právne posúdil. Navrhovateľ vo svojom odvolaní proti rozsudku okrem iného uvádza, že na pozemku parc. č. KN-E4405/2 orná pôda o výmere 22.756 m² vedenom na LV č. XXXX pre katastrálne územie P. vysadil jeho právny predchodca 11.000 koreňov viniča. Z odvolania navrhovateľa možno usúdiť, že tento sa domnieva, že uvedené korene viniča mali byť zničené socialistickými organizáciami pred rokom 1989 a vzhľadom na túto skutočnosť požaduje navrhovateľ od odporcu náhradu škody vo výške 680.422,- Sk s príslušenstvom. Skutočnosti uvádzané navrhovateľom v konaní pred súdom prvého stupňa, ako aj v jeho odvolaní sú v rozpore so skutkovým stavom zisteným v súdnom konaní a to s poukázaním hlavne na vyjadrenie znalca Ing. Romana Wágnera ktorý jednoznačne uviedol, že z ortofotomapy a pozemno-knižná mapy vyplýva, že parc. č. XXXX/X je zalesnená a parc. č. XXXX/XX je vedľajšia, na ktorej je vidno, že je les prerušený a na nej sa nachádzajú pozostatky viniča. Pôvodný vinohrad, ktorého umiestnenie v teréne ho oboznámil navrhovateľ na vykonanej miestnej obhliadke sa nachádza na pozemku E-KN p.č. XXXX/XX a nie na pozemku E-KN p.č. XXXX/X. Na pozemku č. XXXX/X sa v čase obhliadky nachádzal súvislý lesný porast bez akýchkoľvek iných porastov t. j. na tomto pozemku sú stromy a nie zvyšky pôvodného vinohradu. Z uvedeného tak jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ nie je vlastníkom pozemku, na ktorom sa v minulosti možno nachádzal vinohrad a v súčasnosti tzv. lesný priesek, ako to navrhovateľ neustále tvrdil v tomto súdnom konaní a tvrdí to aj vo svojom odvolaní, ale navrhovateľ je vlastníkom pozemku, na ktorom sa v minulosti vinič nenachádzal a v súčasnosti sa na ňom nachádza súvislý lesný porast. Aj právny predchodca navrhovateľa si v listine z 01.01.1948, ktorú navrhovateľ priložil k odvolaniu proti rozsudku zamieňal parcelné čísla jednotlivých pozemkov, na ktorých bol vinič vysadený. Tento jeho omyl mohol nepochybne nastať v dôsledku v minulosti viac ráz uskutočneného zlučovania a rozdeľovania susediacich pozemkov. Právny predchodca navrhovateľa parcelu KN-E 4405/20, na ktorej sa v minulosti vinič nachádzal predal C. D. a táto je doposiaľ zapísaná na LV č. XXXX pre kat. úz. P.. Právny predchodca navrhovateľa v minulosti predal aj ďalšiu susediacu parcelu KN-E 4405/1 a to E. R. a táto je v súčasnosti vedená na LV č. XXXX pre kat. úz. P.. Skutočnosť, že k predaju pozemkov došlo uvádza aj samotný navrhovateľ vo svojom odvolaní proti rozsudku. Súd prvého stupňa tak postupoval správne, keď rozhodol vo veci na základe výsledkov znaleckého dokazovania a preto sú nároky navrhovateľa na náhradu škody za zničený vinič úplne a zjavne neopodstatnené. Navrhovateľ nijako nepreukázal, že by mu odporca spôsobil nejakú škodu. Pokiaľ ide o tvrdenie navrhovateľa, že si uplatnil včas nárok na náhradu škody podľa zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov stotožňujú sa so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v odôvodnení rozsudku. Navrhovateľ si svoj nárok uplatnil až 05.10.1994. Aj keď k svojmu odvolaniu v rozpore s ust. § 205a Občianskeho súdneho poriadku priložil plnomocenstvo z 09.12.1992 pre svoju matku H. H. k rokovaniu so Štátnymi lesmi o navrátení majetku, z toho plnomocenstva ani nijako nevyplýva, že by sa takéto rokovanie malo týkať záležitosti, ktorá je predmetom tohto súdneho konania. Zároveň odporca uviedol, že žiadne rokovania podľa ich vedomostí sa s H. H. v čase od 09.12.1992 do 31.12.1992 neuskutočnilo. Rovnako ako súd prvého stupňa aj odporca v súvislosti s nárokmi navrhovateľa poukazuje na ust. § 15 ods. 6 zák. č. 229/91 Zb., z ktorého vyplýva, že ani v prípade včasného uplatnenia nároku by navrhovateľovi žiadna náhrada nepatrila. Na pozemku vo vlastníctve navrhovateľa sa totiž v minulosti nenachádzal vinič ako to navrhovateľ nesprávne tvrdí. Podľa samotného navrhovateľa mal pozemok parc. č. XXXX/X aj podľa zápisnice spísanej 07.11.1961 na MsNV v Hlohovci povahu ornej pôdy a teda vinič na tomto pozemku ani podľa tohto listinného dokladu nebol vysadený.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.) postupom podľa § 214 ods. 1 O.s.p. na pojednávaní v prítomnosti riadne predvolaných účastníkov doplnil dokazovanie výsluchom účastníkov konania a predovšetkým s prihliadnutím k výsledkom takto doplneného dokazovania dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti nie je dôvodné a preto je potrebné rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti ako vecne správny potvrdiť a odvolanie odporcu v napadnutej vyhovujúcej časti je dôvodné a rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné pre procesnú vadu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V konaní vedenom na súde prvého stupňa pod sp. zn. 15C/71/1995 je návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha, aby súd uložil odporcovi povinnosť vydať navrhovateľovi nehnuteľnosť parc. č. XXXX/X - roľa vo výmere 22.756 m² a zaplatiť navrhovateľovi sumu 680.422,- Sk za zničený vinič s 3 % úrokom od 01.08.1992 do zaplatenia a uložiť odporcovi povinnosť odstrániť z parc. č. XXXX/X sladké zemiaky a náletový porast.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa v celom rozsahu.

Odvolatelia odvolanie odôvodnili v podstate tým, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c) O.s.p.), na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.), napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.) a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b) O.s.p.). Odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p. je daný, ak súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a to vtedy, ak účastník konania takéto dôkazy navrhol a súd ich nevykonal, hoci bolo ich vykonanie potrebné. Odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvého stupňa nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ust. § 132 O.s.p., pretože súd zoberal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti je logicky rozpor, alebo ktoré odporujú ust. § 122 - 135 O.s.p. Odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. je daný, ak súd prvého stupňa posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo právnu normu síce správne určenú nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Podľa § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p., ak konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je zároveň porušením konkrétneho procesného ustanovenia, ktorého bezprostredným následkom bolo odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom.

V prvom rade sa odvolací súd zaoberal odvolacou námietkou odporcu, že súd prvého stupňa konal a rozhodol nesprávne, nakoľko vyhovujúcou časťou svojho výroku rozhodol nad rámec návrhu navrhovateľa, pretože rozhodol inak, ako to navrhovateľ žiadal.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáha, aby súd uložil odporcovi povinnosť vydať navrhovateľovi nehnuteľnosť parc. č. XXXX/X - roľa vo výmere 22.756 m² a zaplatiť navrhovateľovi sumu 680.422,- Sk za zničený vinič s 3 % úrokom od 01.08.1992 do zaplatenia a uložiť odporcovi povinnosť odstrániť z parc. č. XXXX/X sladké zemiaky a náletový porast a to na skutkovom základe uplatnenia si reštitučných nárokov v zmysle zák.č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku. Navrhovateľ si svoje právo v zmysle ust. § 13 ods. 1 zák. č. 229/1991 Zb. uplatnil voči odporcovi podaním zo dňa 05.10.1994 a vo svojom odvolaní uviedol, že sa tak stalo aj na základe splnomocnenia zo dňa 09.12.1992 prostredníctvom svojej matky H. H. v rámci rokovaní so Západoslovenskými lesmi, š. p. o nárokoch na prinavrátene užívacieho práva k nehnuteľnosti. Z návrhu ďalej vyplýva, že jeho právny predchodca - E. H. nadobudol predmetnú nehnuteľnosť do svojho vlastníctva na základe kúpno-predajnej zmluvy zo dňa 14.02.1941 a navrhovateľ nadobudol predmetnú nehnuteľnosť do svojho vlastníctva v dedičskom konaní po ňom na základe

rozhodnutia Okresného súdu Trnava D 1232/93, Dnot 773/93 zo dňa 11.10.1993. Právny predchodca navrhovateľa vysadil na parc. č. XXXX/X a č. XXXX/X od roku 1948 11.000 koreňov viniča na ploche cca 240 x 64 m. Na základe nájomnej zmluvy uzatvorenej dňa 22.04.1956 medzi E. H. a J. L., prevzala p. L. do užívania vinice vo výmere 1,32 ha a role vo výmere 0,96 ha. a užívala ich až do vstupu do JRD v roku 1960. Zo zápisnice spísanej na MsNV v Hlohovci zo dňa 07.11.1961 pri príležitosti schválenia vydelimitovaných plôch pripadajúcich na zalesnenie v roku 1962, časť parc. č. XXXX/XX mala povahu ornej pôdy a časť vinice, parc. č. XXXX/X mala povahu vinice a parc. č. XXXX/X mala povahu ornej pôdy a týmto rozhodnutím sa povolila premena kultúry a vyčlenenie týchto parciel z poľnohospodárskeho do lesného pôdneho fondu. Účinnosťou zák. č. 71/1977 Zb. o lesoch užíval predmetné nehnuteľnosti odporca.

Podľa § 153 ods. 1, 2 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti. Súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

V sporovom konaní, ktoré je ovládané dispozičnou zásadou, platí že súd je viazaný žalobou (návrhom na začatie konania). V prvom rade z toho vyplýva, že súd nemôže navrhovateľovi priznať viac, ako žiadal v petite návrhu. V § 153 ods. 2 O.s.p. sa súdu ďalej zakazuje, aby navrhovateľovi priznal niečo iné (teda, aby odporcovi uložil inú než navrhovateľom navrhovanú povinnosť), alebo aby navrhovateľovi priznal síce požadované plnenie, avšak na základe iného skutkového základu, než ktorý bol predmetom konania.

Z ustálenej rozhodovacej praxe bol formulovaný právny záver (od ktorého nie je dôvod sa odchýliť ani v predmetnej prejednávanej veci), že neprípustným prekročením návrhu porušením dispozičnej zásady konania by bolo priznanie, resp. rozhodnutie o inom alebo väčšom plnení, než ktorého sa navrhovateľ petitom návrhu domáhal, alebo priznanie plnenia, resp. rozhodovanie na základe iného skutkového stavu, než toho ktorý bol v návrhu na začatie konania vykreslený a bol predmetom dokazovania (ako tomu je napokon aj v predmetnej právnej veci). Zhodný názor zastáva aj Ústavný súd Českej republiky (nález zo dňa 5. mája 2009, sp. zn. IV. ÚS 2780/08), podľa ktorého súd nemôže v občianskom súdnom konaní (až na určité výnimky) navrhovateľovi priznať viac než žiadal v žalobnom petite, odporcovi nemôže uložiť inú, než navrhovateľom navrhovanú povinnosť. Opačný postup by bol v rozpore s ústavnými princípmi (porov. nález Ústavného súdu zo 6.6.1996, sp. zn. IV. ÚS 286/95), pričom na porušenie tejto zásady možno v rovine ústavnoprávnej nazerať ako na porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

Občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou a spravidla začína na základe návrhu na začatie konania (žaloby). Tento spôsob začatia konania predpokladá aj citované ustanovenie § 79 O.s.p. Vo veciach, v ktorých sa konanie môže začať iba na základe návrhu (vždy tomu tak je v sporovom konaní), je podanie návrhu nevyhnutným predpokladom začatia konania. Ustanovenie § 79 ods. 1 O.s.p. vymedzuje obsahové náležitosti návrhu, ktorých neúplnosť bráni v ďalšom procesnom postupe súdu s procesným dôsledkom - odmietnutie podania (§ 43 ods. 2 O.s.p.). Z dispozičného princípu vyplýva, že navrhovateľ v žalobnom návrhu vymedzuje predmet konania po skutkovej a právnej stránke, a týmto jeho vymedzením je súd v zásade viazaný. Z viazanosti súdu petitom vyplýva, že súd nemôže prekročiť návrhy účastníkov a posúdiť viac, než čoho sa domáhajú. Napriek tomu, že znenie zákona to neuvádza, bude nepochybné, že zásada viazanosti súdu petitom bude vyžadovať i to, aby súd neprisúdil iné plnenie, než ktorého sa účastníci domáhali. Súd musí rešpektovať predmet konania vymedzený žalobným návrhom, čo znamená, že plnenie nemôže priznať ani z iného skutkového základu, než aký bol predmet konania vymedzený v žalobnom návrhu.

Na základe vyššie uvedeného sa odvolací súd v preskúmvanej veci stotožňuje s odvolacou námietkou odporcu, že súd svojim vyhovujúcim výrokom o vypratání spornej nehnuteľnosti rozhodol nad rámec žalobného petitu a dopustil sa tak vady v konaní v zmysle ust. § 205 písm. b) OSP, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

V prejednávanej veci navrhovateľ návrhom na začatie konania žiadal vydať od odporcu nehnuteľnosť parc. č. XXXX/X - roľa vo výmere 22.756 m² a to v zmysle ust. § 9 zák.č. 221/1991 Zb., čiže

žiadal v zmysle reštitučného nároku obnoviť svoje vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti. Súd prvého stupňa však v rozpore s uplatneným nárokom navrhovateľa rozhodol nie o vydaní predmetnej nehnuteľnosti ale uložil odporcovi v zmysle ust. § 126 O.s.p. predmetnú nehnuteľnosť vypratať. Z uvedeného tak vyplýva, že ide o rozdielne nároky vo vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti, pretože vydanie nehnuteľnosti tak ako to požadoval navrhovateľ prichádza do úvahy len v zmysle reštitučných zákonov a predstavuje obnovu vlastníckeho práva, ktoré bolo pôvodnému vlastníčkovi odňaté z dôvodov uvedených v ust. § 6 cit. zákona, čo v prejednávanej veci sa stalo na základe rozhodnutia ONV v Hlohovci zo dňa 07.11.1961 pri schválení vydelimitovaných plôch pripadajúcich na zalesenie v roku 1962 a teda bez právneho dôvodu v zmysle ust. § 6 ods. 1 písm. p) cit. zákona. Iný právny nárok predstavuje vypratanie nehnuteľnosti uplatnený v zmysle ust. § 126 O.s.p., ktorý predstavuje ochranu vlastníka vo vzťahu k inej osobe, ktorá užíva nehnuteľnosť bez právneho dôvodu proti vôli jej vlastníka. V tomto prípade je odvolací súd toho názoru, že ani z petitu návrhu, ani z opisu rozhodujúcich skutočností v zmysle ust. § 79 O.s.p. nevyplýva, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal tejto právnej ochrany a teda nároku na vypratanie tejto nehnuteľnosti. Ak teda súd prvého stupňa vyhodnotil, že navrhovateľ nespĺňa zákonné podmienky na uplatnenie nároku na vydanie predmetnej nehnuteľnosti v zmysle zák.č. 229/1991 Zb., nič ho neoprávňovalo k tomu, aby mohol tento nárok posúdiť aj ako nárok na vypratanie predmetnej nehnuteľnosti, pretože navrhovateľ si takýto nárok podaným návrhom neuplatnil.

V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III. ÚS 16/2013 z 28.3.2012, ktorým zrušil rozsudok Najvyššieho súdu SR 4Cdo 180/2010 vyslovil názor, že „reštitučné predpisy neboli vydané pre ten účel, aby spôsobili zánik vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale aby im uľahčili obnovenie tohto vlastníckeho práva. Preto, ak došlo k zabratiu majetku štátom bez právneho dôvodu, osoba nestratila svoj vlastnícky vzťah k tomuto majetku a nič nebráni tomu, aby sa svojho nároku resp. zaplatenia finančnej náhrady domáhala žalobou opierajúcou sa o všeobecné predpisy občianskeho práva podľa nástrojov ochrany vlastníckeho práva - žalôb určovacích, negatívnych a pod. (III. ÚS 178/06) a že zo základných zásad občianskeho práva možno vyvodiť, že v situácii, keď povinnej osobe nesvedčí žiadny právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ostalo naďalej k nehnuteľnosti zachované vlastnícke právo toho subjektu, ktorý bol jej posledným vlastníkom predto dňom zápisu vlastníckeho práva štátu, hoci zápis v evidencii nehnuteľnosti tomu nezodpovedá. Tento názor bol vyslovený Ústavným súdom SR aj v Náleze sp. zn. II. ÚS 478/2012, ktorým bol zrušený rozsudok Najvyššieho súdu SR 3 Cdo 93/2010. Podľa vedomosti odvolacieho súdu Najvyšší súd SR v súčasnosti už pri rozhodovaní v obdobných veciach vychádza z názoru, že „ak došlo k zabratiu majetku štátu bez právneho dôvodu, osoba nestratila svoj vlastnícky vzťah k tomuto majetku a nič nebráni tomu, aby sa svojho nároku domáhala žalobou opierajúcou sa o všeobecné predpisy občianskeho práva - pozri napr. uznesenie NS SR 5 Cdo 47/2011 z 18.9.2012. V prejednávanej veci je však potrebné uviesť, že o takýto prípad nejde, pretože tomu nezodpovedá ako samotný petit návrhu a opis rozhodujúcich skutočností, tak aj samotná skutočnosť, že navrhovateľ ako výlučný vlastník predmetnej nehnuteľnosti je zapísaný na liste vlastníctva.

Na základe uvedeného ak súd prvého stupňa pri právnom posúdení veci vyšiel z iného než návrhom na začatie konania vymedzeného skutkového základu a rozhodoval o inom predmete konania, než o tom, ktorý bol petitom návrhu navrhovateľa vymedzený a ku ktorému sa vzťahoval opis rozhodujúcich skutočností v návrhu je neprijateľné, pretože nemá oporu v občianskom súdnom konaní. Takýto postup by bol procesne prípustný iba v prípade, keď by navrhovateľ so súhlasom súdu zmenil návrh na začatie konania a žiadal by rozhodnúť o vypratanie predmetnej nehnuteľnosti. K takejto situácii však procesne nedošlo, naopak navrhovateľ stále v konaní pred súdom prvého stupňa žiadal o vydanie predmetnej nehnuteľnosti v zmysle zák.č. 229/1991 Zb..

Odvolací súd je pri preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia zásadne viazaný uplatnenými odvolacími dôvodmi, vyplýva z toho mimo iné to, že pri preskúmaní správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa môže prihliadať len k tým dôvodom, ktoré odvolateľ v odvolaní označil, nie je viazaný rozsahom odvolania len v prípadoch uvedených v § 212 ods. 2 O.s.p. (nejde o daný prípad), pričom však vždy musí prihliadnuť k vadám, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, i keď neboli v odvolaní uplatnené (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 212 ods. 3 O.s.p. na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Z citovaného ustanovenia procesného predpisu potom vyplýva, že odvolací súd musí vždy rešpektovať procesno-právne vady konania pred súdom prvého stupňa, pokiaľ mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takéto vady musia byť vždy v bezprostrednom vzťahu k možnosti nesprávnosti výsledku konania. Kedy o takúto procesnú vadu ide, je vecou posúdenia konkrétneho prípadu.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle konštantnej súdnej judikatúry rozumie taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov (viď napr. II.ÚS 102/04, NS SR sp. zn. 5Cdo/102/2001 a 5Cdo/93/2000). Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Ak potom súd v rozpore s ustanovením § 153 ods. 2 O.s.p. rozhodoval o niečom inom, než čoho sa navrhovateľ domáhal, zaťažil konanie vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. dopustil sa takého procesného pochybenia, ktoré malo za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak v ďalšom konaní bude riadiť sa názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný, opätovne v tejto časti vec prejednať, podľa § 132 O. s. p. náležite zhodnotiť výsledky celého konania a až potom opätovne v tejto časti rozhodnúť o veci.

Inak tomu ale bolo ohľadne posúdenia dôvodnosti odvolania navrhovateľa v zamietajúcej časti výroku rozsudku, ktorou súd prvého stupňa zamietol nárok navrhovateľa na zaplatenie sumy 680.422,- Sk za zničený vinič s 3 % úrokom od 01.08.1992 do zaplatenia a uloženia odporcovi povinnosť odstrániť z parc. č. XXXX/X sladké zemiaky a náletový porast.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľovho tvrdeného nároku v časti, v ktorej zamietol žalobný návrh navrhovateľa, keď súd v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď v tejto časti vec i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku v zamietajúcej časti. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu navrhovateľovi.

V zmysle § 132 Občianskeho súdneho poriadku dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivosť prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiaca úvaha súdu pritom ale nie je

svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

Odvolací súd zhodne s prvostupňovým dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach, bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplatenia sumy 680.422,- Sk za zničený vinič s 3 % úrokom od 01.08.1992 do zaplatenia a uloženia odporcovi povinnosť odstrániť z parc. č. 4405/2 sladké zemiaky a náletový porast je nedôvodný.

Ustanovenie § 120 ods. 1 OSP zakotvuje dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní t.j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov v kontradiktórnom občianskom súdnom konaní leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník má jednak povinnosť

tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ účastník konania nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti účastníka, ktorý nesplnil povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v § 101 a § 120 ods. 1 vety prvej O.s.p., alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

Z obsahu spisu vyplýva, že rozhodnutím Okresného súdu Trnava D1232/93, Dnot 773/93 zo dňa 11.10.1993 bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva v zmysle právoplatne schválenej dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva, s tým, že nehnuteľnosti v katastrálnom území P. LV č. XXXX, vl. č. 3929, parc. č. XXXX/X - orná pôda, vo výmere 22 756 m², ako aj nehnuteľnosti na LV č. XXXX, č. XXXX, č. XXXX, č. XXXX nadobudol do vlastníctva navrhovateľ bez povinnosti výplaty ustupujúcej spoludedičke H. H.. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX vyplýva, že navrhovateľ je výlučným vlastníkom pozemku - orná pôda v katastrálnom území P., okres P., parcela č. XXXX/X vo výmere 22.756 m². Z obsahu pozemnoknižnej vložky č. 3929 katastrálne územie P. vyplýva, že na základe Triednej zmluvy zo dňa 03.11.1948 a geometrického plánu z 25.10.1848 boli zlúčené parcely XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X a rozdelené na parcely tých istých čísel, avšak s inými výmerami, pričom parcely č. XXXX/X a č. XXXX/X boli zapísané do vlastníctva E. H.. Na základe geometrického plánu z 15.07.1950 a dvoch kúpnopredajných zmlúv boli zlúčené parcely XXXX/X a XXXX/X a znova sa rozdelili na parcelu č. XXXX/X - roľu o výmere 2 hektáre 27 árov 56 m², parcelu č. XXXX/X roľu o výmere 56 árov 89 m² a na parcelu XXXX/XX roľu vo výmere 1 hektár 13 árov 78 m², pričom len parcela č. XXXX/X zostala vo vlastníctve právneho predchodcu navrhovateľa E. H.. Z povolenia premeny kultúry zo dňa 07.11.1961 vyplýva, že ohľadom parcely XXXX/X bola povolená premena kultúry a vyčlenenie z poľnohospodárskeho do lesného pôdneho fondu. Zo znaleckého posudku č. 4/2011, Ing. Romana Wágnera, znalca z odboru geodézia a kartografia súd zistil, že pri vytýčení hraníc pozemku vychádzal z geometrického plánu vyhotoveného znalcom Ing. Končierom pod č. 15C/71/95-101 a vytýčenie pozemku p.č. XXXX/X (t.j. pôvodne par.č. XXXX/X) bolo vykonané dňa 31.05.2011. V znaleckom posudku sa ďalej uvádza, že pôvodný vinohrad sa nachádza na pozemku E-KN p.č. XXXX/XX a nie na pozemku E-KN p.č. XXXX/X, na pozemku XXXX/X sa v čase obhliadky nachádzal súvislý lesný porast bez akýchkoľvek iných porastov a na tomto pozemku sú stromy a nie zvyšky pôvodného vinohradu. Z podania navrhovateľa zo dňa 4.10.1994 adresovaného odporcovi vyplýva, že si uplatňuje voči odporcovi nárok na vydanie nehnuteľnosti v zmysle ust. § 9 a taktiež nárok v zmysle ust. § 15 cit. zákona.

Súd prvého stupňa vec správne právne posúdil, keď skonštatoval, že navrhovateľ si neuplatnil svoj nárok na zaplatenie žalovanej istiny s prísl. riadne v zmysle ust. § 15 a § 16 ods. 3 zák.č. 229/1991 Zb.. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v zmysle ust. § 13 cit. zákona nestačilo len vyzvať povinnú osobu o vydanie predmetnej nehnuteľnosti v lehote do 31.12.1992, ale bolo potrebné si svoj nárok uplatniť aj na pozemkovom úrade v zmysle ust. § 9 ods. 1 cit. zákona, čo však navrhovateľ v konaní nepreukázal a ani len netvrdil, že tak konal a preto správne súd prvého stupňa ohľadne tohto nároku uzatvoril, že nárok navrhovateľa v tejto časti je nedôvodný, nakoľko nebol uplatnený v zmysle zák.č. 229/1991 Zb. riadne a včas. Z uvedeného dôvodu preto nebolo potrebné sa ani zaoberať ďalšou odvolacou námietkou navrhovateľa ohľadne predloženej plnej moci ako dôkazu o včasnom uplatnení si nároku voči povinnej osobe v zmysle zák.č. 229/1991 Zb.. Odhliadnuc od uvedeného, odvolací súd súhlasí s názorom odporcu, že ide o dôkaz predložený v rozpore s ust. § 205a Občianskeho súdneho poriadku.

Ďalej je potrebné konštatovať, že správne súd prvého stupňa vyhodnotil, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že na predmetnej parcele č. XXXX/X bol v čase začatia užívania predmetnej parcely odporcom, vysadený vinohrad a to právnym predchodcom navrhovateľa v roku 1948, ktorý by bol odporcom zničený. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že na základe triednej zmluvy zo dňa 03.11.1948 a geometrického plánu z 25.10.1848 boli zlúčené parcely XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X a rozdelené na parcely tých istých čísel, avšak s inými výmerami, pričom iba parcely č. XXXX/X a č. XXXX/X boli zapísané do vlastníctva E. H., keď parcela č. XXXX/XX bola predaná p. F.. Na základe geometrického plánu z 15.07.1950 a dvoch kúpnopredajných zmlúv boli zlúčené parcely XXXX/X a XXXX/X a znova sa rozdelili na parcelu č. XXXX/X - roľu o výmere 2 hektáre 27 árov 56 m², parcelu č. XXXX/X roľu o

výmere 56 árov 89 m² a na parcelu XXXX/XX rolu vo výmere 1 hektár 13 árov 78 m², pričom len parcela č. XXXX/X zostala vo vlastníctve právneho predchodcu navrhovateľa E. H. a bola zapísaná do pkn. vl. č. 3929 a zvyšné dve parcely boli predané (parc. č. XXXX/X H. H. v súčasnosti p. R. na LV č. XXXX a parc. č. XXXX/XX p. D. na LV č. XXXX) a zapísané do pkn. vl. č. 4427. Z uvedeného tak vyplýva, že obe tieto parcely od 15.07.1950 už neboli vo vlastníctve právneho predchodcu navrhovateľa a navrhovateľ sa tak nestal ich vlastníkom a ani k 4.10.1994 oprávnenou osobou v zmysle zák.č. 229/1991 Zb.. Ak aj navrhovateľ v tomto konaní poukazoval na nájomnú zmluvu z 12.4.1956 uzatvorenú medzi právnym predchodcom navrhovateľa - E. H. a p. L., ktorej predmetom bol nájom parciel č. XXXX/XX, XXXX/X a XXXX/X ako to správne v odvolaní uviedol aj navrhovateľ a ktorá mala preukazovať skutočnosť, že právny predchodca navrhovateľa s uvedenými nehnuteľnosťami disponoval ako vlastník a prenajímal ich, odvolací súd uvádza, že touto nájomnou zmluvou navrhovateľ žiadne konkrétne skutkové okolnosti v prejednávanej veci nepreukázal, pretože z tejto zmluvy nie je vôbec zrejmé čo konkrétne bolo p. L. zo strany p. H. prenajaté, keďže ku dňu uzavretia predmetnej zmluvy t.j. k 12.4.1956 už nebol vlastníkom parc. č. XXXX/XX ani parc. č. XXXX/X, ktoré predal ešte v roku 1950.

Správne súd prvého stupňa vychádzal pri skúmaní dôvodností nárokov na zaplatenie žalovanej istiny s prísl. a nároku na odstránenie sladkých zemiakov a náletového porastu z tejto parcely zo znaleckých posudkov znalcov Ing. Jozefa Končiera a Ing. Romana Wágnera, z ktorých vyplýva, že vinič sa nachádzal v mieste lesného prieseku t.j. na parcele č. XXXX/XX a nie na parcele č. XXXX/X, ktorá je vo vlastníctve navrhovateľa a je predmetom tohto konania a taktiež bolo v konaní preukázané a to aj samotným navrhovateľom na pojednávaní dňa 09.03.2010, že zemiaky a porast by sa mali nachádzať v mieste lesného prieseku t.j. na parcele č. XXXX/XX a nie na parc.č. XXXX/X. Zo spisu vyplýva a to konkrétne zo zápisnice o obhliadke zo dňa 28.10.2011, že znalec Ing. Roman Wágner zamerl a určil hranice predmetnej parcely v teréne, pričom bolo zistené, že v prípade parc. č. XXXX/X sa jedná o pozemok s lesným porastom a nie s náletom a sladkými zemiakmi, tak ako to uvádza navrhovateľ. Na základe uvedeného tak správne súd prvého stupňa uzavrel, že navrhovateľ v konaní neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení v zmysle ust. § 120 ods. 1 O.s.p. a nepreukázal skutočnosti, na základe ktorých si uplatnil žalované nároky.

S poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti ako vecne správny s použitím ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne prvostupňový súd (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

Uvedený rozsudok bol prijatý v senáte pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.